די דרייצעהנטע.

ענדליך האט בערמאן זיך פערליעבט אין א מיידעל פון וועלכע ער איז געליעבט געווארען.

ביז אהער איז איהם אין ליעבע נישט געגאנגען. אין זיין נאטיץ־ביכעלע, וואו ער פערשרייבט אמאל א שעהן ווערטעל פון א ביכעל, אדער פון א זשורנאל, וואס ער לייענט אויס, זיינען פערשריעבען אלע זיינע ליעבעס: צוועלף מאל האט ער שוין געליעבט און אלע צוועלף מאל איז ער מיאוס אבגענארט געווארען. — ער האט זיך שוין שיעור נישט מיאש געווען פון דער גאנצער ליעבע, א מאך געטהאן אויף אלע פרויען מיט דער האנד און בעשלאסען מעהר זיך נישט נאריש מאכען. עס איז נאך גענוג געבליבען אהן ליעבע: ליטעראטור, מאהלעריי, מוזיק און טאקי געזעלשאפטליכע פראגען אויך. נישקשה, עס איז דא מיט וואס אנצופילען דאס לעבען און געבען איהם אן איגהאלט, אום ניט צו טראכטען וועגען זעלבסטמארד...

האט זיך אבער אונטערגערוקט אונטער דער האנד גאר אונערווארטעט א נייע ליעבע: א דרייצעהנטע הייסט עס. און אזוי ווי בערמאן איז ניט געווען אבערגלויביש, האט בעזעסען א קלארען שכל און אין דער שלעכטער בעדייטונג פון „דריי־צעהן“ ניט געגלויבט — האט ער זיך געלאזט פון שיקזאל א־בערבעטען און האט די דאזיגע נייע ליעבע אנגענומען.

און ווירקליך איז געווען א שאד אזא ליעבע ארויסצו־לאזען פון דער האנד: דער אביעקט פון דער דאזיגער ליעבע איז געווען העכיע קאץ, א קורסיסטקע, מיט וועלכער ער האט זיך

בעקענט אין פילהארמאניע אויף א פאפולערען קאנצערט, און זי האט אויסגעזעהען צו זיין זעהר אינטערעסאנט!

די ערשטע פאר טעג האט ער זיך געפיהלט אין גאנצען גליקליך און רוהיג. דער ווארים פון צווייפעל האט איהם אויסגעמיטען. שפעטער אבער האט ער זיך דערמאנט, אז אייגענטליך האבען אלע צוועלף ליעבעס די ערשטע צייט אויסגעוויזען אזוי זיכער. ער, אלס געניטער מענש, דארף עס נעהמען אין אכט און מעהר ניט לאזען זיך אבנארען. ער איז שוין ניט קיין אינגעלע.

איצט, האט ער בעשלאסען, דארף מען זיין פארזיכטיג.

און קומענדיג אויף מארגען אין אבענד צו זיין נייער געליעבטער אין צימער, כדי צו געהן מיט איהר אין טעאטער, האט ער אויסגענוצט די האלבע שטונדע צייט, וואס איז נאך צום טעאטער געבליבען און אנגעהויבען עקזאמינירען איהרע געפיהלען צו איהם.

האבענדיג, ווי געזאגט, די גרויסע געניטקייט פון א יונגען מאן וואס איז צוועלף מאל געווען געליעבט און צוועלף מאל אבגענארט, האט ער איהר פארזיכטיג א קוש געטהאן אין די האר, און ווי א לעהרער, אריינקוקענדיג איהר אין די אויגען, זי אויסגעפרעגט:

— האסטו מיך טאקע ליעב?

— יא! — האט די קורסיסטקע געענטפערט גענוג בעשטעטיגענד.

הערמאנען האט אבער דער יא געקלונגען נישט פעסט.

ער האט זי א קוש געטהאן אין שטערען און ווידער נעפרעגט:

— פיהלסטו אז אהן מיר וואלסטו ניט געקענט לעבען?

— נו, געוויס! — האט זי ווידער בעשטעטיגענד געענטפערט.

— „געווים!“ האָט ער נאָכגעדענקט, „זי איז זיכער, אבער ניט איך!“ ער האָט זי א קוש געטהאָן אין די אויגען און זיך ווידער גענומען אויסצופאָרשען איהר הארץ.

— ווען איך קום נישט, למשל, צו דיר היינט, וואָלסטו געבענקט?

— געווים וואָלט איך געבענקט, — האָט די קורסיסטקע געענטפערט ווי א שילערין, וואָס ווייסט גוט איהר לעקציע און האָט נישט קיין מורא פאר ארייגפאלען.

ער איז געבליבען צופרידען. דאָך איז ער נאָך ניט אין גאַנצען זיכער: יענע פלעגען אויך אויף אלע זיינע פראגען איהם ענטפערען אויף יא...

און איבערגעהענדיג מיט'ן קוש פון די אויגען צו די ליפען, האָט ער נאָכדעם, ווי ער האָט דאָרט פעסט אָנגעזויגעלט זיין עלעגאנטען קוש, אויפגעהויבען דעם קאָפּ, אריינגעקוקט זיין געליעבטער טיעף אין די אויגען און אביסעל שטרענג ווידער געפרעגט:

— און ווי איז, למשל, אז דו דערזעהסט א שעהנערען, א מעהר אינטערעסאנטען פאר מיר און יענער ערקלעהרט זיך דיר אין ליעבע, וואָלסטו געקענט ביישטעהן דעם נסיון?

— איך גלויב אז יא! — האָט די קורסיסטקע געענטפערט און אראָבגעלאָזט די אויגען.

— דו לאָזט אראָב די אויגען! — האָט ער בעמערקט און מעהר קיין קוש איהר ניט געגעבען.

— דו האָסט מיך מיעד געמאכט מיט אזוי פיעל פראַגען!

— ענטשולדיג, מיין קינד! — האָט ער זי געבעטען. — איך מיין נישט מיט מיינע פראגען דיך מיעד צו מאכען. אדרבא, איך מיין אז אזוינע פראגען שאדען ניט, פערקעהרט זיי זיינען נויטיג, מען דארף זיך קלאָהר מאכען די געפיהלען. איך

וואָלט זעהר געוואָלט. אז אויך דו זאָלסט מיר די זעלבע פראגע שטעלען...

— שוין שפעט! מען דארף שוין געהן אין טעאטער, — האָט זי זיך געבעטען.

נאָכ'ן טעאטער האָט ער זי בעגלייט אהיים. ער האָט זי האלטען פעסט אונטער'ן אָרים און געטראַכט פון דעם וואָס אין טעאטער האָט זי זיך צופיעל ענטציקט מיט דעם ארטיסט, וואָס האָט געשפּיעלט די ערשטע ראָליע. זי האָט איהם אפּלאָדירט מעהר ווי אלע. ער האָט געפונען פאר נויטיג צו מאכען אז אויספאָרשונג וועגען דעם:

— דו ביזט פון איוואנאָוו'ען געוועזן ענטציקט. געפעלט ער דיר אזוי?

— אך, ער שפּיעלט וואונדערליך שעהן! — האָט זי בּיַי־גייסטערט געענטפערט.

— שפּיעלען שפּיעלט ערווירקליך שעהן, אבער מיר דאכט, אז מען אפּלאָדירט איהם מעהר פאר זיין אויסערליכע שעהנ־קייט.

— יא, ער איז זעהר שעהן, — האָט קאַץ נאָכגעגעבען.

— פרויען האָבען זעהר ליעב ארטיסטען! — האָט ער שטעכעדיג בעמערקט, — איז עס טאקי אמת?

ער האָט איהר אריינגעקוקט אין די אויגען און געוואַרט אויף אן ענטפער.

זי האָט געשוויגען.

— דו שווייגסט?

— וואָס קען איך דיר דארויף ענטפערען?

— איך מיין צי דו וואָלסט איצט אימשטאַנדע געווען צו פערליעבען זיך אין אן ארטיסט.

— מיר דוכט, אז ניט...

— דיר דוכט, אבער ביזט ניט זיכער.

— זיכער קען מען ניט זיין... — האט זי שטיל געענט־פערט.

— פאר וואס בין איך זיכער! — האט ער געפרעגט מיט פארוואורף, — זאל קומען צו מיר סארא בערנארד אליין און פאלען מיר אויפ'ן האלז און זאגען: הערמאן, איך ליעב דיך! וואלט איך זי אבגעשטויסען און קורץ און טרוקען געענט־פערט:

— איך ליעב העניע קאץ!

— איך וואלט אפשר אויך אזוי געענטפערט, — האט זי געוואלט איהם לייכטער מאכען.

— אט דער „אפשר" איז דער דארן אין דער ליעבע.

— איך מיין, אז געווים... — האט זי נאכגעגעבען.

ער איז געווארען רוהיגער, און, צופיהרענדיג זי ביז'ן טויער, האט ער זי א קוש געטהאן אפיציעל אין קאפ, געוואונשען א גוטע נאכט און צוגעגעבען:

— נאר נישט פערפיהרען, נאר דעם אמת...

יא! האט ער געטראכט געהענדיג אליין. דאס דאזיגע מיידעל האט מיך ליעב, אבער פארזיכטיג דארף מען אויך מיט איהר זיין!

און אויף מארגען האט ער זי ווידער עקזאמינירט:

— האסטו מיך באמת ליעב? — האט ער זי געפרעגט נאכ'ן ערשטען קוש אין קאפ, אריינקוקענדיג איהר טיעף אין די אויגען.

— הויבסט ווידער אן? — האט זי געזאגט אביסעל רענערווירט, — וויפיעל איז דער שיעור צו פרעגען?

ער האט זי א קוש געטהאן אין שטערן און געענטפערט:

— עס דארף דיך ניט ארען, אדרבא, דארפסט זיין צו־פרידען. פרעג אויך דו מיך. מיך וואונדערט טאקי פאר וואס

מיך פרענסטו גארניט. נו, אדרבא, פרעג מיך, צו האב איך דיך ליעב.

זי האט זיך פאנאנדערגעלאכט און געפרעגט:

— האסטו מיך עפעס ליעב?

— א ביסעלע! — האט ער איהר בכיון געענטפערט.

זי האט דערויף גארנישט בעמערקט. דאס האט איהם שטארק געארט. איהר פערדריסט גאר ניט וואס נאר „א ביסע־לע". און ער האט מיט פארוואורף געקלאגט זיך:

— איך ענטפער דיר אביסעלע, און דיר ארט נישט.

— מיר איז גענוג אביסעל, — האט זי געלאכט.

ער איז בייז געווארען און האט זיך אויפגעשטעלט פון זיין פלאץ:

— איך פיהל, אז דו האסט מיך ניט ליעב...

— ביזט א נאר! — האט זי געלאכט...

— א נאר האט מען טאקי ניט ליעב, — האט ער איהר ערקלערט.

— נו, ווידער דאס אייגענע! — האט זי זיך געביי־זערט, — עס ווערט דאך נמאס....

ער האט זיך פערשעמט און בעשלאסען מעהר ניט צו פרע־גען. ער האט גענומען איהר האנד, גענלעט זי און געזאגט:

— האסט זעהר א שעהנע האנד.

— דאס האט מען מיר שוין געזאגט!

ער איז אונרוהיג געווארען און געפרעגט:

— ווער האט דיר עס געזאגט?

— ווי הייסט ווער? אלע בעקאנטע.

— בלויז בעקאנטע!

— ווער דען אנדערש? — האט זי זיך געוואונדערט.

— איך מיין, אפשר א געוועזענער געליעבטער...

— און אז א געליעבטער איז וואס? — האט זי רוהיג בעמערקט, — אבי א געוועזענער...

ער האָט בעטראַכט אַז זי איז גערעכט: וואָס אַרט איהם
ווירקליך וועגען אַ געוועזענעם. איבעריגענס האָט ער דאָך אויך
שוין צוועלף מאָל געליעבט. היינט מיט וואָס פאַר אַ רעכט האָט
ער איהר פאָרווירפע צו מאַכען!

ער איז בערוהיגט אוועק אהיים און האָט געהענדיג בע־
שלאָסען מעהר נישט אויסצופאָרשען איהר.

קומענדיג אויף מאָרגען צו איהר לויט דער בעשטימטער
צייט, האָט ער זי ניט געטראָפען. דער צווייפעל אין איהר
ליעבע צו איהם האָט ווידער ערוואַכט; די אַלע צוועלף פער־
שוואונדענע ליעבעס זיינען אין איהם ווי לעבעדיג פאַרביי גע־
צויגען און ווי געוואָרענט:

— הערמאַן, זיי אַ מענש! היט זיך מיט דער דרייצעהנ־
טער!

ער איז אַרויס פון צימער און געוואָלט שוין געהן צו זיך
אהיים. אַבגעהענדיג אַביסעל פון איהר הויז, וואו זי האָט גע־
וואָהנט, האָט ער זי אָנגעטראָפען. זי האָט איהם בעגעגענט
מיט אַ שמייכעל.

ער איז אָבער געוועזען ערנסט. געבענדיג איהר קאַלט די
האַנד, האָט ער געזאָגט:

— אַט אַזוי וואַרט מען דאָס?

— נו, עטליכע מינוט פערשפעטיגט, ענטשולדיג!

— עס געהט ניט אין ענטשולדיגען! — האָט ער טרו־
קען בעמערקט, — עס געהט אין עפּעס אַנדערש...

— אין וואָס? — האָט זי פערוואונדערט איהם אָנגע־
קוקט.

— איך מיין טאַקי אין דיין ליעבע צו מיר.

— נו, ווידער! — האָט זי געלאַכט. — גאָט מיינער,
איך וועל דאָך ווירקליך אויפהערען דיך צו ליעבען פאַר אַזאַ

הערמאַן האָט זיך דערפיהלט שולדיג אנטקעגען איהר: ווירקליך, וואָס צווייפעלט ער אזוי! ער איז געוואָרען זעהר גע־ריהרט און האָט בעשלאָסען צו ענטדעקען איהר דעם גאנצען אמת.

— קום אריין אין צימער, וועל איך דיר ערקלעהרען פון וואנען שטאמט מיין אונטרויען צו דיר.

און אין צימער, זיצענדיג מיט איהר האנד אין האנד, האָט ער אָנגעהויבען:

— ווייסטו, הענעלע, וויפיעל מאָל איך בין שוין פון דיינע שוועסטער גענאַרט געוואָרען...

זי האָט אויף איהם אויפגעהויבען איהרע אויגען און ניי־געריג געפרעגט:

— וויפיעל, וויפיעל?

— צוועלף מאָל! — האָט ער זיעגעריש געענטפערט.

העניע האָט זיך שטארק צולאכט.

איהר געלעכטער האָט הערמאַנען בעליידיגט. — איך ענטדעק דיר מיין הארץ און דו לאכסט עס אוים, — איך האָב נישט ערוואַרטעט.

— און איך האָב נישט ערוואַרטעט, אז איהר האָט צוועלף מאָל געליעבט, — האָט זי נאָך שטארקער זיך צולאכט...

זי האָט איהם אָנגעקוקט מיט לאַכענדיגע אויגען און וויע־דער געזאָגט:

— יא, איצט פערשטעה איך פאַרוואָס איהר טרויט ניט קיין פרוי, מען קען זיי טאַקי ניט טרויען...

— דיר, הענעלע, וועל איך שטענדיג גלויבען... — האָט ער ריהרענד געזאָגט.

— ניין, איך בין ניט בעסער פאַר זיי. אַלע פרויען זיי־נען פערדאָרבען. איך בין אויך אזוי.

— זעהט איהר! — האָט זיך הערמאַן אָנגעכאַפּט בע־גייסטערט, — איך האָב אבער געפיהלט.

און א צופרידענער. וואָס ער האָט געטראָפען און גע־פיהלט טאקי, אז זי האָט איהם ניט ליעב, האָט ער זיך אויפ־געשטעלט, געגעבען איהר די האנד און געזאָגט:

— אלזאָ, איז אלעס געענדיגט... איך ווינש אייך גליק!

און ער איז ארויס פון איהר צימער.

קומענדיג אַהיים, האָט ער א קליינע ווײלע געטראכט און באלד ארויסגענומען דעם נאָטיץ־ביכעל און פערשריבען די דרייצעהנטע ליעבע.

און כאָטש ער איז געוועזען א פריידענקער און אין דער שלעכטער בעדייטונג פון דרייצעהן ניט געגלויבט, איז איהם דאָך אביסעל ביי דער צאָהל אונהיימליך געוואָרען...